

Κοινωνία κληρονόμων

Στο δέκατο κεφάλαιο του Κληρονομικού Δικαίου του Α.Κ. με τίτλο "Σχέση περισσότερων κληρονόμων" ορίζεται ότι: "Άρθ. 1884. Κοινωνία. Αν οι κληρονόμοι είναι περισσότεροι, η κληρονομία γίνεται κοινή κατά το λόγο της μερίδας του καθενός. Αν δεν ορίζει διαφορετικά ο νόμος, στην κοινωνία μεταξύ των συγκληρονόμων εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για την κοινωνία". "Άρθ. 1886. Διάθεση μερίδας. Κάθε συγκληρονόμος μπορεί να διαθέσει τη μερίδα του στην κληρονομία ή σε κάθε αντικείμενο της". Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων με τις περί κοινωνίας διατάξεις του ίδιου ως άνω Κώδικα (άρθρα 785 – 792) συνάγεται ότι οσάκις μεταξύ των κληρονομιαίων αντικειμένων περιλαμβάνεται ατομική επιχείρηση, αυτή, νοουμένης ως σύνολο πραγμάτων, δικαιωμάτων, αϋλων αγαθών ή πραγματικών καταστάσεων, όπως η πελατεία, η εμπορική φήμη, η πίστη, η καλή πορεία της επιχείρησης κάτι που οργανώθηκαν σε οικονομική ενότητα από τον επιχειρηματία (Α.Π. 519/1989), καθίσταται κοινή κατά το λόγο της μερίδας εκάστου κληρονόμου, αν δε δεν ορίζει διαφορετικά ο νόμος, στη κοινωνία μεταξύ των συγκληρονόμων εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για την κοινωνία. Σύμφωνα δε με τις διατάξεις περί κοινωνίας η διοίκηση του κοινού ως τοιαύτης εννοουμένης κάθε πράξης διαχείρισεως η οποία γίνεται προς το συμφέρον πάντων των κοινωνών ανήκει κατ' αρχήν σε όλους μαζί τους κοινωνούς (άρθρο 788 Α.Κ.) σε περίπτωση όμως μη επιτεύξεως ομοφωνίας ο τρόπος της τακτικής διοίκησης (άρθ. 789 Α.Κ.) η οποία έχει στενότερο περιεχόμενο από τον όρο "Διοίκηση" του άρθ. 788 Α.Κ. καθορίζεται με απόφαση της πλειοψηφίας των κοινωνών η οποία όμως οφείλει να κινείται εντός των πλαισίων της καλής πίστης και να μη θίγει τα δεδικαιολογημένα συμφέροντα των λοιπών κοινωνών. Κατ' εξαίρεση ουσιώδης μεταβολή του κοινού αντικειμένου η οποία υφίσταται όταν μεταβάλλεται ουσιαστικά η φύση, η μορφή και ο οικονομικός προορισμός του κοινού αντικειμένου δεν δύναται να αποφασισθεί ούτε από την πλειοψηφία των κοινωνών ούτε να επιδιωχθεί με αγωγή (άρθ. 792 εδ. Α.Κ.).

Από τις διατάξεις του φορολογικού δικαίου (άρθρο 2 παρ. 4 του ν. 2238/94 "Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος", άρθρο 31 ν. 2515/97 και άρθρο 36 ν. 2859/00) συνάγεται ότι οι κληρονόμοι ατομικής επιχείρησης δύναται να συναποφασίσουν την επαναλειτουργία της κοινής επιχείρησης με τη μορφή της κοινωνίας αστικού δικαίου η οποία καίτοι δεν κέκτηται νομική προσωπικότητα αναγνωρίζεται ως υποκείμενο φόρου εισοδήματος (άρθρ. 2 παρ. 4 ν. 2238/94) και υποβάλλει στο όνομα της δήλωση φόρου εισοδήματος (άρθ. 64 ν. 2238/94). Για την επαναλειτουργία (αναβίωση) της επιχείρησης οι κοινωνοί οφείλουν να υποβάλλουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. κοινή δήλωση ενάρξεως εργασιών από την οποία να προκύπτει η βούληση τους, όπως ασκήσουν στο όνομα της κοινωνίας κερδοσκοπική επιχείρηση η οποία προς τον σκοπό αυτό θα ενεργεί φορολογητέες πράξεις.

Κατά συνέπειαν, στην περίπτωση της κοινωνίας κληρονόμων, θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά τα εξής: α) μεταβίβαση όλης της επιχείρησης β) διατήρηση του ίδιου αντικειμένου γ) καθολική ανάληψη όλων των απαιτήσεων και υποχρεώσεων δ) τήρηση όλων των φορολογικών ως άνω υποχρεώσεων. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 της υπ' αριθμόν 0.18808/Οικ.3.3073 απόφασης «Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζομένων μικρών επιχειρήσεων, που απασχολούν 20–49 άτομα, εντός της οικονομικής κρίσης» (ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Γ') «Δικαίωμα συμμετοχής έχουν επιχειρήσεις, οποιασδήποτε νομικής μορφής, σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας (εκτός των τομέων που αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο), οι οποίες κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους, θα πρέπει: Α1. Να απασχολούν 20–49 άτομα Α2. Να βρίσκονται εγκατεστημένες και να δραστηριοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια, Α3. Να έχουν κάνει έναρξη δραστηριότητας πριν από την 1η Ιανουαρίου 2008».